

NELE
NEUHAUSOVÁ
**PRIATEĽSTVO
NAVEKY**

**SMRTIACE
TAJOMSTVO V RODINE
VYDAVATEĽA**

EDÍCIA
MIMO ZÁKONA

PRIATEĽSTVO NAVEKY

NELE
NEUHAUSOVÁ

**PRIATEL'STVO
NAVEKY**

Kriminálny román

TATRAN

Z nemeckého originálu Nele Neuhaus: IN EWIGER FREUNDSCHAFT,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin 2021,
preložila Zuzana Kováčiková.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2022 ako 5368. publikácia
a 39. zväzok edície Mimo zákona.

Vydanie I.

Prebal a väzbu navrhol Peter Zentko

Zodpovedná redaktorka Eva Mládeková

Jazykové redaktorky Zlata Sršňová, Ivana Fábryová

Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s. r. o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

Copyright © 2021 by Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin

Translation © Zuzana Kováčiková 2022

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2022

ISBN 978-80-222-1340-0

Venujem Marion,
svojej úžasnej lektorke.
Ďakujem ti za skvelú spoluprácu,
už po jedenásty raz.

Táto kniha je román, aj keď v mnohých románoch pripomínajú postavy svoje živé vzory zo skutočného života. Aj v *Priateľstve naveky* som prevzala jeden či viac takýchto biografických detailov. Románové postavy, ich vlastnosti, konanie a udalosti aj vzniknuté situácie sú fiktívne a vymyslené. Podobnosti so žijúcimi alebo s už nežijúcimi osobami sú čisto náhodné a neúmyselné.

Menný register

Oddelenie K 11 v Hofheime:

Oliver von Bodenstein, hlavný kriminálny komisár, vedúci oddelenia K 11

Pia Sanderová, kedysi Kirchhoffová, hlavná kriminálna komisárka, K 11

Dr. Nicola Engelová, riaditeľka kriminálnej polície v Hofheime

Kai Ostermann, hlavný kriminálny komisár, K 11

Kathrin Fachingerová, kriminálna komisárka, K 11

Cem Altunay, hlavný kriminálny komisár, K 11

Tariq Omari, kriminálny komisár, K 11

Christian Kröger, hlavný kriminálny komisár, forenzné oddelenie

Prof. Dr. Henning Kirchhoff, vedúci Ústavu súdneho lekárstva vo Frankfurte

Dr. Frederick Lemmer, súdny lekár

Ronnie Böhme, asistent súdneho lekára

Postavy v alfabetickej poradí:

Greta Albrechtová, Bodensteinova nevlastná dcéra

Karoline Albrechtová, Bodensteinova manželka

Waldemar Bär, domovník vo vydavateľstve Winterscheid

Cosima von Bodenstein, Bodensteinova bývalá manželka

Marie-Louise von Bodenstein, Bodensteinova švagriná

Quentin von Bodenstein, Bodensteinov brat

Sophia von Bodenstein, Bodensteinova najmladšia dcéra

Julia Bremora, lektorka Henninga Kirchhoffa vo vydavateľstve Winterscheid

Anja Dellamura, umelecká riaditeľka vydavateľstva Winterscheid

Paula Domski, kultúrna redaktorka a manželka Alexandra Rotha
Hellmuth Englisch, oceňovaný spisovateľ
Stefan Fink, manžel Dorothej Winterscheidovej-Finkovej
a majiteľ tlačiarne Fink
Maria Hauschildová, literárna agentka Henninga Kirchhoffa
Josefin Lintnerová, majiteľka kníhkupectva House of Books
v nákupnom centre Main-Taunus-Zentrum
Josef Moosbrugger, literárny agent Severina Veltena
Alexander Roth, programový riaditeľ vydavateľstva Winterscheid
Severin Velten, autor bestsellerov
Heike Werschová, bývalá programová riaditeľka vydavateľstva
Winterscheid a lektorka Severina Veltena
Carl Winterscheid, riaditeľ vydavateľstva Winterscheid
Dorothea Winterscheidová-Finková, Carlova sesternica a vedúca
predaja vydavateľstva Winterscheid
Henri Winterscheid, Dorothein otec a bývalý riaditeľ vydavateľstva
Winterscheid
Margarethe Winterscheidová, jeho manželka a Dorotheina matka

Prológ

Île de Noirmoutier 18. júl 1983

Och, božemôj, som zalúbená! Zalúbená do tohto čarovného ostrova! Je to tu presne také, ako to opísal John – jednoducho magické! Čistá krása, ktorá sa ukáže až na druhý pohľad, rovina pod nekonečnou oblohou, ktorá je už šesť dní jasne modrá. A to svetlo je neopísateľné! Nenadarmo sa Noirmoutier nazýva aj *l'Île de Lumière*, ostrov svetla. Milujem tunajšie vápnom obielené domy s bledomodrými okenicami a oranžovými strechami, ktoré nesú také pekné mená ako *Toi et moi*, *Stella Maris*, *Nid d'amour* či *Luciole*, úzke uličky s rozkvitnutými slezmi, omamnú vôňu pínii v poludňajšej horúčave a – more! Možno to znie zvláštne, ale ostrov sa dotkol niečoho hlboko v mojom vnútri, akoby som tu už bola v inom živote, a želám si, aby som tu mohla zostať navždy. Milujem soľné záhrady s trblietavými nádržami so slanou vodou, z ktorých sa získava Fleur de Sel, dá sa kúpiť na každom rohu.

Dom je neskutočný! Dvanásť izieb, tri terasy a z horného poschodia vidno ponad duny a bielu piesočnú pláž na more! Na pozemku stojí ešte jeden dom, býva v ňom gazdiná Finette so svojím manželom, ktorí sa o všetko starajú. Je to hotový sen a tá privilegovaná, rozmaznaná banda to vôbec nevie oceniť! Pre nich je to normálne. Keď počúvam, kde všade už dovolenkovali: Bahamy, Sylt, Kalifornia, Malorka, Portugalsko! Ja som pri mori po prvý raz! Ale nikomu to nepoviem. Nemusia to vedieť.

Dnes sme sa Götz, Stefan, Mia a ja vybrali Citroënom Méhari na výlet Bois de la Chaize k jedinému lesu na ostrove. Je tam pláž s dlhým radom bielych kabínok na prezliekanie z 19. storočia.

Predstavila som si, ako sa v nich kedysi prezliekali dámy v klobúkoch a krinolínach. V malých skalnatých zálivoch stoja nádherné vily z obdobia Belle Époque a na dlhom drevenom móle trpezlivo čakajú rybári s nahodenými udicami. Zastavili sme sa aj v tržnici v Noirmoutier-en-l'Île a najneskôr tam som pochopila, že som v skutočnom raji. Ale ako v každom raji, aj tu žijú hady. Keby som bola tušila, ako odporne a egoisticky sa správajú, bola by som prišla neskôr spolu s Johnom. Každý deň si čoraz viac uvedomujem, že som Götzovi dala ľahkovážny sľub. Hoci Mia hrá svoju rolu dobre, musia vidieť, že je to iba divadlo! Nechápem, prečo sem Götz pozval aj Heike, Alexa, Josi a Miu. Možno kvôli rodičom. Sú tu už štvrté alebo piate leto, medzičasom sa z toho stala tradícia. Možno miluje moc, ktorú nad nimi má, a tajne si vychutnáva, ako ich komanduje a šikanuje, i keď to popiera. Je neznesiteľné, ako ho obletujú a chcú jeden druhého pretromfnúť, len aby na neho zapôsobili. Pre neho je to iba hra, no podľa mňa je to nebezpečné, pretože nevidí, ako vážne berú to, z čoho si on robí žarty. Je to naozaj divná partia. Silnie vo mne dojem, že sa kľčovito držia niečoho, čo už neexistuje. Ešte tri dni, kým príde John!!! Počítam hodiny...

P. S.: Dnes sa podávajú čerstvé ustrice, artičoky a morský vlk, ktoré sme kúpili v tržnici. Milujem to tu a želám si, aby sa toto leto nikdy neskončilo. Aj napriek tým hlúpym hadom.

Pondelok 3. september 2018

Už desať dní, odkedy mu zničila kariéru či skôr celý život, mu neodpovedá na maily ani neberie telefón. Pred vlnou pobúrenia sa skrýva vo svojom byte ako ustráchaná myš vo svojej diere, zatiaľ čo vonku striehnu reportéri, televízne štáby a sklamaní fanúšikovia na to, keď vystrčí hlavu z dverí, aby sa naňho vrhli. Priznáva, že urobil veľkú chybu. Áno, dopustil sa podvodu. Lenže k tomu ho dotlačila ona, ona ho prinútila a on jej naliehaniu podľahol, hoci si bol vedomý rizika. V prvom rade z márnomyseľnosti a asi aj preto, lebo potreboval peniaze. Uistovala ho, že na to nikto nepríde – kto by poznal bezvýznamnú knihu dávno zosnulého čilského spisovateľa? A teraz, keď ho bez varovania predhodila verejnosti, ho ignoruje, svojho najúspešnejšieho autora, svoj „výtvar“, ako ho rada nazývala. Jeho strach a sebaľútosť sa postupne zmenili na hnev, ktorý prerástol do zúrivosti a tá do nenávisti, akú predtým nikdy k nikomu necítil. Bol zruinovaný. Jeho dobré meno pošpinené. Nemal najmenšie tušenie, prečo ho zradila. Minulú noc sa rozhodol, že za ňou zájde a požiada ju o vysvetlenie. Za iných okolností by išiel vlakom, potajomky si totiž vychutnával, keď ho ľudia spoznali, tváril sa, že nevidí, ako si vzrušene šepkajú a pozerajú jeho smerom. V rozhovoroch pre médiá predstieral skromnosť a tvrdil, že tento druh pozornosti je mu nepríjemný. V skutočnosti bol priam závislý na tom, keď ho ženy s rozžiarenými očami a nasmelým úsmevom žiadali o spoločnú fotografiu či autogram. No teraz, keď bol jeho podvod odhalený, bolo múdrejšie sa takýmto stretnutiam vyhnúť. Reportérom a fanúšikom sa už čakanie zunovalo, a tak mohol pokojne opustiť dom a nasadnúť do auta. O polhodinu neskôr stál pred červenou kovanou železnou bránou a pri pohľade na jej meno na zodratom zvončeku vedľa poštovej schránky mu zvlhli dlane. Keď si uvedomil, že o chvíľu dôjde k rozhovoru, ktorý si už celé dni prehrával v hlave, stratil odvahu. Dom stál skrytý za ružovými kríčkami a rodo-

dendronmi, obklopený niekoľkými schnúcimi sekvojami. Vpredu, smerom na ulicu, bola dvojgaráž s modernou plastovou bránou, no samotný dom pochádzal z tridsiatych rokov minulého storočia. Mal okná s bielymi priečkami a vyblednutými červenými okenicami, nad prostredným oknom na prvom poschodí bol malý balkón a v podkroví dve oblúkové okná. Vlastne to bol pekný dom, no medzi okolitými udržiavanými domami pôsobil zanedbane a trochu ošumelo, presne ako jeho majiteľka, ktorú až donedávna považoval za veľkomeštičku. Keď spolu niekedy telefonovali hlboko do noci, predstavoval si ju v elegantnej vile zo zakladateľského obdobia pri Grüneburgparku, v ktorej bol častým hosťom. Zvlášťne, ako málo vedel o žene, s ktorou dvanásť rokov úzko spolupracoval. Ani raz za tých dvanásť rokov nebol u nej doma. Nevedel nič o nej ani o jej živote, ale ona o ňom vedela všetko, poznala jeho obavy a predstavy, jeho záľuby a slabé stránky. Práve ona odhalila kvalitu jeho prvého rukopisu, ktorý predtým odmietlo vydať viac ako tridsať vydavateľstiev. Ona ho objavila a urobila z neho stáleho autora vydavateľstva Winterscheid, čo bola pocta, ktorej sa dostalo iba niekoľkým najlepším spisovateľom, a keď sa mu rozpadlo manželstvo, stala sa jeho najbližšou osobou. Často diskutovali o jeho postavách, takmer akoby išlo o skutočných ľudí; spoločne vylepšovali texty, jednotlivé vety a formulácie, až kým neboli spokojní. Pobádala ho a povzbudzovala, keď sa v písaní nevedel pohnúť ďalej a chcel všetko zahodiť. Ona mu pred dvanástimi rokmi zatelefonovala, aby mu oznámila tú neuveriteľnú správu, že jeho debutový román *Jemný ako pierko* sa krátko po svojom vydaní dostal na zoznam bestsellerov. Pamätal sa, akoby to bolo včera, sedel vo svojej malej kuchyni pri stole posiatom odtlačkami od pohárov a prepálenými dierami od cigariet, na ktorom román vznikol, a nemohol tomu uveriť, no zároveň cítil obrovské šťastie.

Oveľa cennejšie ako predajné čísla bolo preňho uznanie, ktoré sa jeho knihe konečne dostalo. Na ten jej telefonát nikdy nezabudne, hoci počas nasledujúcich rokov mu odovzdala desiatky skvelých správ. Prvé miesto v rebríčku bestsellerov. Nemecká knižná cena.

Büchnerova cena. Filmové ponuky. Licencie predané do dvadsiatich štyroch krajín. Nadšené kritiky. Absolvoval nespočetné autorské čítania, najskôr v malých kníhkupectvách, neskôr v najväčších sálach. Rozhovory. Talkshow. Na Frankfurtskom knižnom veľtrhu zdobil stánok vydavateľstva plagát s jeho podobizňou v nadživotnej veľkosti. Stal sa hviezdou nemeckej literárnej scény. V priebehu desiatich rokov s ľahkosťou napísal sedem kníh a veril, že to tak bude pokračovať. No skončilo sa to románom *Nalavo od rieky*. Zrazu mal v hlave aj v duši úplné prázdno. S čoraz väčším zúfalstvom celé mesiace civel na blikajúci kurzor na bielom monitore, napísal desať, pätnásť kostrbatých úvodov, aby si nakoniec priznal, že už nemá čo povedať. Nemal najmenšiu predstavu, o čom by mal písať.

Spočiatku boli všetci trpezliví. Nikto ho nesúrtil, vážený literát predsa nechrlí jednu knihu za druhou ako na bežiacom páse. Jeho vydavateľ mu naďalej posielal na narodeniny a na Vianoce šampanské a pozýval ho do svojej vily na legendárne večery pri krbe. Naďalej cestoval a absolvoval autorské čítania. Ale v noci nemohol spať. Sen o spisovateľskom živote sa rozplynul, a keď so znepokojením videl, ako rýchlo sa vyprázdňuje jeho bankový účet a jeho tituly sa presúvajú zo zoznamu bestsellerov na zoznamy starších kníh – nedávno dokonca na svoje zdesenie objavil svoje romány *Jemný ako pierko* a *Hlava alebo znak* na pulte s lacnými knihami v supermarkete –, bolo mu jasné, že si čoskoro bude musieť hľadať iný zdroj obživy, a z tej predstavy dostával záchvaty paniky. Ako mohol tak hlboko klesnúť?

Vďaka žene, ktorá bývala v dome s červenými okenicami a so sekvojami v záhrade, však k najhoršiemu nedošlo. Vedela, ako jeho problém vyriešiť. Vyhrabala odniekiaľ dávno zabudnutú novelu a on z nej stvoril *Jednonohého žeriava*. Spočiatku z toho nemal dobrý pocit, no rýchlo si uvedomil, že hoci sa nechal inšpirovať dielom iného autora, príbeh nesie jeho nezameniteľný rukopis. Román vyšiel v marci, bol predstavený na knižnom veľtrhu v Lipsku a okamžite sa stal bestsellerom. Milovali ho kritici aj čitatelia, vydavateľstvo mu vyplatilo zvyšok garantovaného honoráru, záchvaty paniky ustali. Do-

prial si chvíľu oddychu a zdalo sa, že niekoľko ďalších rokov si bude môcť užívať život ako jeden z najčítanejších nemeckých literátov. Vydavateľstvo bolo spokojné, agent bol šťastný, kníhkupci, kritici a čitatelia mali radosť. A potom ako z jasného neba... *toto!*

Za oknom na poschodí spozoroval pohyb. Takže je doma, žena, ktorú obdivoval a miloval a ktorú teraz z hĺbky srdca nenávidel. Zhlboka sa nadýchol, pozbieral všetku svoju odvalu a zazvonil. Nič. V rododendrone sa škriepili dva drozdy. Tu a tam prešlo po ulici auto. Z okolitých záhrad k nemu doliehali hlasy, zaburácal smiech, niekde zrejme grilovali. Na druhej strane ulice sa prechádzal muž so psom.

Stál pred plotom a váhal. Krátko sa pohrával s myšlienkou, že sa vráti domov. Nie! Nesmie len tak stiahnuť chvost a ujsť, ide predsa o jeho existenciu, jeho dobrú povesť, jeho dôveryhodnosť! Kvôli nej je jeho život v troskách a chce z jej úst počuť, prečo ho verejne označila za plagiátora a zničila tým všetko, čo spolu dosiahli. S roztrasenými kolenami preliezol plot na mieste, ktoré nebolo z ulice vidieť, zoskočil na trávnik pokrytý machom a odhodlane vykročil k domu.

1. deň

Štvrtok 6. september 2018

„O desať minút vyrážame!“ Hlavný kriminálny komisár Oliver von Bodenstein podal dcére desiatový box a vložil do umývačky dosku na krájanie.

„Ešte si zhora vezmem obrázok na výtvarnú výchovu,“ povedala Sophia. „Čo mám na desiatu?“

„Chlebík s pastrami a kuracím mäsom,“ odvetil Bodenstein, ktorý urobil z prípravy desiatej pevnú súčasť ich ranného rituálu. Až donedávna bývala Sophia u svojej matky, keď tá práve necestovala po svete a netočila filmy o expedíciách. U otca trávila iba každý druhý víkend. No pre Cosiminu chorobu sa k nemu presťahovala, pretože nebolo možné predpovedať, kedy Bodensteinovu bývalú manželku prepustia z nemocnice.

„Maslo a mäso sú nezdravé a škodia klíme,“ poznamenala Greta, Bodensteinova nevlastná dcéra, ktorá sedela pri stole vo flakatom pyžame, jedla müsli a nespúšťala oči zo svojho mobilu. „Mimochoodom, aj z mäsa môže človek dostať rakovinu, nie iba z fajčenia.“

Sophia zbledla a vydesene pozrela na otca.

„Ups, omylom som povedala to slovo na R!“ Greta si rukou zakryla ústa a previnilo sa usmiala, no v očiach mala čistú zlobu. „Sorry.“

„Choď si po svoj obrázok, Sophia.“ Bodenstein cítil, ako sa mu zrýchlil pulz. Časom si odvykol reagovať na časté provokácie Karolininej osemnásťročnej dcéry, pretože to nevyhnutne viedlo k hádke s jej matkou, ktorá sa vždy zastala dcéry a našla ospravedlnenie pre každú jej opovážlivosť a nemiestne správanie. Greta to, samo-

zrejme, vedela a náležite využívala. Od prvého dňa sa k Bodenstei-
novi správala odmietavo a žiarlivo. Vyskúšala všetko, aby ho vy-
tlačila z matkinho života. Niekedy ho jej prefikanosť šokovala. Už
nesmel pri raňajkách čítať noviny, pretože Grete sa pre výpary
z tlačiarenskej čiernej ťažko dýcha. Na zozname zakázaných vecí
skončila aj klasická hudba, z ktorej sa jej chcelo plakať, lebo jej pri-
pomínala starú mamu. A odkedy sa k nim nastáhovala Sophia,
trvala takmer devätnásťročná Greta na tom, že bude spávať na mat-
raci vedľa matkinej postele, lebo inak má nočné mory. Odhliadnuc
od niekoľkých mesiacov, ktoré strávila na internáte, sa za päť rokov
nič nezlepšilo, skôr zhoršilo, a ich rodinný život sa podobal tancu
medzi črepinami.

„Iba mi to vypadlo,“ uškrnula sa Greta a stiahla si masťné vlasy
do chvosta.

„Iste. Iba ti to vypadlo,“ ironicky zašomral Bodenstein a vložil do
umývačky použitý riad. Nenávidel to ustavičné hašterenie. Nenávi-
del, že tej zlomyselnej mladej žene nemôže povedať, čo si o nej myslí,
aby tým neohrozil svoje manželstvo. No najviac mu prekážalo, že
práve teraz, keď je Cosima ťažko chorá a Sophia zo všetkého najviac
potrebuje istotu a harmóniu, nemôže svojej dvanásťročnej dcére po-
skynúť pokojné rodinné zázemie.

„Presne tak!“ zvýšila hlas Greta. „Iba preto, že má tvoja ex rako-
vinu, nemôžem povedať pravdu?“

Bodenstein v duchu rátal do desať.

„Dočkám sa odpovede?“

Sophia sa vrátila do kuchyne, v rukách držala akvarel, na ktorom
pracovala takmer celý týždeň a na ktorý bola veľmi hrdá. Husté
tmavé vlasy zdedila po ňom, zelené oči a útlú postavu po matke. Po-
stavu jej Greta závidela najviac, sama za posledné roky totiž výrazne
pribrala.

„To má byť čo?“ spýtala sa posmešne. „Aj škôlkar by to namaľo-
val lepšie.“

„Ty to musíš vedieť, máš predsa bohaté skúsenosti so škôlkarmi,“
vyriekla Sophia blahosklonne, skôr ako stihol zareagovať Boden-

stein. „Ako dlho si pracovala v škôlke? Jeden deň? Alebo dokonca dva?“

„Buď ticho, ty sprostá krava!“ Greta očervenela.

Pre zlé spoločenské správanie a nedostatočné výkony ju vyhodili z viacerých škôl, minulé leto dokonca aj z internátu, ktorý sa špecializuje na problematických a slabšie prospievajúcich žiakov. Keď si dvakrát zopakovala desiaty ročník gymnázia, nemohla viac maturovať a zostala bez učňovského miesta a zamestnania. Jej otec jej vybavil prax v škôlke v Bad Sodene, no už po prvom dni vyhlásila, že je alergická na linoleum a z detského kriku má migrénu. Úplne stratila záujem o svojho koňa, ktorého jej kúpili rodičia krátko po tej tragickej udalosti, a Karoline mesačne platila horibilnú sumu za to, že na ňom jazdia iní.

Do kuchyne vošla Karoline. Žlté letné šaty a sandále s remienkami zvýrazňovali jej štíhlu postavu a opálenie, lesklé tmavé vlasy mala vypnuté do drdola. Kedysi by jej Bodenstein zložil kompliment a dostal by zaň láskyplný bozk. Dnes si všimol iba jej zovreté pery a podráždený pohľad, ktorým ho prehliadala, akoby bol neviditeľný.

„Ste takí zlí!“ vykrikla Greta a z očí jej ako na povel vyhrkli slzy.

„Čo sa zasa stalo?“ spýtala sa Karoline otrávene.

„Tvoj *manžel* ma uráža!“ klamala Greta uplakaným hlasom.

„Ale ocko vôbec nič...“ začala Sophia pobúrene, no Greta ju prekričala.

„Ste ku mne takí hnusní! Stále si uťahujete z toho, ako som pribrala!“

„To predsa vôbec nie je pravda!“ oponovala Sophia, ohromená tolkou bezočivosťou. Mala vrodenný zmysel pre spravodlivosť a na rozdiel od svojho otca sa nevyhýbala konfrontácii, hoci jednoduchšie by bolo Grete neprotirečiť a nedať jej dôvod na ďalší záchvat hnevu.

„Je to pravda! Myslíš si, že som slepá a nevidím, ako sa na mňa dívate a uskrňate?“ Zakaždým, keď si Greta uvedomila, že je v neprávom, začala byť hysterická.

„Upokoj sa, Gretuška,“ snažila sa ju utíšiť Karoline a chcela svoju